

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 314/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen nuorisotakuusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Minja Koskelan /vas. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 314/2025 vp:

Miten nuorisotakuu on huomioitu tällä hallituskaudella?

Miten nuorisotakuun toteutumista seurataan

Miten nuorisotakuun toteutumisesta kerättyä tietoa hyödynnetään?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Nuorisotakuu otettiin käyttöön Suomessa vuoden 2013 alusta. Nuorisotakuun tavoitteena on ollut nopeuttaa nuorten työllistymistä, palveluihin pääsyä ja täten ehkäistä nuorten työttömyyden pitkittymistä. Nuorisotakuussa on myös eurooppalainen ulottuvuus, sillä neuvosto antoi suosituksen eurooppalaisesta nuorisotakuusta vuonna 2013 ja päivitti suosituksen 2020. Eurooppalainen nuorisotakuu on pääpiirteissään yhteneväinen Suomessa käyttöön otetun nuorisotakuun kanssa.

Työnhakijan lakisääteinen palvelumalli pohjautuu varhaiseen tukeen ja kohtaamiseen työttömän työnhakijan kanssa. Varhainen kohtaaminen työttömän työnhakijan kanssa on nuorisotakuun tavoitteiden ja periaatteiden mukaista. Nuorisotakuun ytimessä on ollut ja on edelleen hallinnonalojen välisen yhteistyön kehittäminen. Tämän vuoksi nuorisotakuun seuraamiseen on perustettu vuosien varrella vaihtelevia rakenteita, kuten kysymyksen yhteydessä mainitut neuvottelukunta ja nuorisotakuutyöryhmä. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut TE-palvelu-uudistus on siirtänyt työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun työllisyysalueille ja täten kunnille. Kunnilla on nyt mahdollisuus hyödyntää järjestämiään palveluita aiempaa tehokkaammin nuorisotakuun toimeenpanossa ja nuorten tuessa yleisemminkin. Esimerkiksi toisen asteen koulutuksen ja nuorisotyön roolit ovat nuorisotakuun toteutumisen kannalta keskeisiä.

Nuorisotakuun rahoitus on vuosien aikana käytännössä muodostunut toimenpiteisiin kohdenne-tusta kansallisesta rahoituksesta ja EU:n ESR-hankerahoituksesta. Näkyvin rakenne nuorisotakuun toimeenpanossa on ollut niin kutsuttu nuorten matalan kynnyksen palvelupisteiden, Ohjaamoiden, verkosto. Ohjaamot perustettiin poikkihallinnollisessa yhteistyössä ESR-hankkeina 2014 ja nyt 1.1.2025 alkaen toimintamalli on osin myös lainsäädännössä. Ohjaamot ovat nyt kuntien ja

työllisyysalueiden ylläpitämiä, mutta toimintaa tuetaan myös valtion toimesta KEHA-keskuksen kautta ja erityisesti tiedon tuotannolla. Edelleen vuonna 2025 Ohjaamoiden kehittymistä tuetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman Jatkuvan oppimisen ESR+ teeman kautta sekä Suomen kestävän kasvun ohjelmasta. Ohjaamot ovat esimerkki pitkäkestoisesta nuorille suunnatun palvelumallin kehittämisestä ja tämän toimintamallin tukea on jatkettu myös tämän hallituksen aikana.

Nuorisotakuun tavoitteena on lyhentää nuorten työttömyysjaksoja. Toteutumista seurataan yleisesti niin palvelusuunnitelmien kautta kuin myös työttömyysjaksojen kestojen kautta. Nuorille suunnattujen Ohjaamojen kehittämisessä on kerätty varsin monipuolisesti niin laadullista kuin määrällistä tietoa ja toimintamallin kehittäminen pohjautuu paljolti kerätyn tiedon hyödyntämiseen. Kehittämisessä on hyödynnetty nuorten näkemyksiä ja mielipiteitä toimintamallista. Ohjaamotoiminnan ohella nuorten palveluihin osallistumista ja työttömyysjaksojen kestoja seurataan aktiivisesti. Lokakuun työllisyyden edistämisen neuvottelukunnassa keskustellaan nuorisotyöttömyydestä pohjautuen KEHA-keskuksen koostamaan data-pakettiin. Myös neuvottelukunnan alainen ja lakisääteinen yhdyspintajaosto keskusteli lokakuun kokouksessaan nuorisotyöttömyydestä tietoon pohjautuen. Nuorten työmarkkinatilannetta seurataan siis aktiivisesti ja poikkihallinnollisesti.

Aktiiviseen tilanneseurantaan pohjautuen hallitus päätti syksyn 2025 budjettiriihessä 30 miljoonan euron kohdentamisesta nuorten työllistymisaseteliin. Alustavissa arvioissa setelin kautta voisi työllistyä 3 300 - 4 400 nuorta. Tämän väliaikaisen instrumentin tarkoituksena on ehkäistä nuorten työttömyyden pitkittymistä ja toimenpide kohdennetaan niille nuorille, joilla työttömyys on pitkittynyt tai joille ei ole kertynyt paljoa työkokemusta. Myös tämä instrumentti on osaltaan nuorisotakuun tavoitteiden toteuttamista.

Helsingissä 15.10.2025

Työministeri Matias Marttinen

VN/30131/2025-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: